

Konkluzje Rady na temat poziomu odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej

(2011/C 372/08)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

MAJĄC NA UWADZE

- Rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie planu działań na rzecz mobilności ⁽¹⁾.
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności studentów, osób odbywających kształcenie, wolontariuszy, nauczycieli i szkoleniowców na obszarze Wspólnoty ⁽²⁾.
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie mobilności transnarodowej we Wspólnocie w celach edukacji i szkolenia: europejska karta na rzecz jakości mobilności ⁽³⁾.
- Konkluzje Rady z 25 maja 2007 r. w sprawie spójnych ram wskaźników i poziomów odniesienia na potrzeby monitorowania postępów w realizacji celów lizbońskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia ⁽⁴⁾.
- Zalecenie Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej ⁽⁵⁾.
- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie mobilności młodzieży ⁽⁶⁾.
- Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) ⁽⁷⁾.
- Rezolucję Rady z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) ⁽⁸⁾.
- Konkluzje Rady z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie strategii „Europa 2020” ⁽⁹⁾.

- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie priorytetów ściślejszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w latach 2011–2020 ⁽¹⁰⁾.
- Konkluzje Rady z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie inicjatywy „Mobilna młodzież” – zintegrowane podejście będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed młodymi ludźmi ⁽¹¹⁾.
- Konkluzje Rady z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie roli kształcenia i szkolenia w realizacji strategii „Europa 2020” ⁽¹²⁾.
- Zalecenie Rady z dnia 28 czerwca 2011 r. pt. „Mobilna młodzież – promowanie mobilności edukacyjnej młodych ludzi” ⁽¹³⁾.
- Konkluzje Rady z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie wschodniego wymiaru zaangażowania młodzieży i jej mobilności.
- Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 7 lipca 2011 r. pt. „Śródkreślowy przegląd programu *Uczenie się przez całe życie*” ⁽¹⁴⁾;

ORAZ W ŚWIETLE

Wyników konferencji, którą prezydencja zorganizowała w Sopocie w dniach 17–19 października 2011 r. i która była poświęcona mobilności edukacyjnej; i

PAMIĘTAJĄC, ŻE

Powszechnie uważa się, iż mobilność edukacyjna zwiększa szanse młodych ludzi na zatrudnienie, ponieważ pozwala im nabyć kluczowych umiejętności i kompetencji: przede wszystkim kompetencji językowych i wiedzy międzykulturowej, ale także umiejętności społecznych i obywatelskich, zdolności przedsiębiorczych, umiejętności rozwiązywania problemów oraz – ogólnie – kreatywności. Mobilność edukacyjna stanowi nie tylko cenne doświadczenie dla zaangażowanych w nią osób, lecz także może pomóc poprawić ogólną jakość edukacji, głównie dzięki ściślejszej współpracy instytucji edukacyjnych. Ponadto mobilność edukacyjna sprzyja rozwijaniu poczucia tożsamości europejskiej i obywatelstwa europejskiego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 371 z 23.12.2000, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 215 z 9.8.2001, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 5.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 311 z 21.12.2007, s. 13.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 8.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 320 z 16.12.2008, s. 6.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 311 z 19.12.2009, s. 1.

⁽⁹⁾ Dok. 7586/10.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 324 z 1.12.2010, s. 5.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 326 z 3.12.2010, s. 9.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 70 z 4.3.2011, s. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 199 z 7.7.2011, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Dok. 12668/11.

Dlatego jednym z najważniejszych strategicznych celów polityki UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia jest zapewnienie wszystkim, w tym grupom defaworyzowanym, jak najszerszego dostępu do mobilności oraz ograniczenie istniejących barier, które mobilność tę utrudniają;

ODNOTOWUJE

- Fakt, że w zaleceniu z 2006 roku w sprawie europejskiej karty na rzecz jakości mobilności Rada zwróciła się do Komisji, by w ścisłej współpracy ze stosownymi organami ulepszyła lub opracowała – w podziale na płeć – dane statystyczne o mobilności edukacyjnej i szkoleniowej ⁽¹⁵⁾.
- Sprawozdanie forum ekspertów wysokiego szczebla ds. mobilności z czerwca 2008 roku i zawartą tam propozycję, by zapewnić możliwość mobilności edukacyjnej wszystkim młodym ludziom w Europie.
- Cel w zakresie mobilności edukacyjnej w szkolnictwie wyższym ustanowiony w ramach procesu bolońskiego w Leuven/Louvain-la-Neuve – w kwietniu 2009 roku.
- Zieloną księgę Komisji z lipca 2009 roku pt. „Promowanie mobilności edukacyjnej młodych ludzi” ⁽¹⁶⁾.
- Komunikat brujijski z grudnia 2010 roku oraz konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie priorytetów ściślejszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w latach 2011–2020 ⁽¹⁷⁾, w których to dokumentach stwierdzono, że do roku 2020 europejskie systemy kształcenia i szkolenia zawodowego powinny w znacznie większym stopniu umożliwiać mobilność transnarodową.
- Dokument roboczy służb Komisji z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie prac nad poziomem odniesienia w dziedzinie edukacji na rzecz zatrudnialności oraz nad poziomem odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej ⁽¹⁸⁾.
- Konkluzje Rady z 28–29 listopada 2011 r. w sprawie kompetencji językowych pozwalających zwiększać mobilność;

STWIERDZA, ŻE

- Mobilność edukacyjna pomaga w rozwoju osobistym i zawodowym młodych ludzi oraz zwiększa konkurencyjność i szanse na zatrudnienie, czego dowiodły nie tylko programy UE dotyczące kształcenia, szkolenia i młodzieży, lecz także szereg międzynarodowych badań jakościowych nad tego rodzaju mobilnością.

- Europejski poziom odniesienia ⁽¹⁹⁾ w dziedzinie mobilności edukacyjnej, uzupełniony stosownymi wskaźnikami ⁽²⁰⁾, pomoże skłonić państwa członkowskie do realizacji uzgodnionego ⁽²¹⁾ już celu, którym jest większa mobilność, i pozwoli monitorować postępy w tej dziedzinie; pomoże też szukać przykładów sprawdzonych rozwiązań oraz wspierać rozwijanie inicjatyw z zakresu partnerskiego uczenia się.
- Gromadzenie danych w celu pomiaru postępów w dążeniu do europejskiego poziomu odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej, powinno się odbywać w ramach dostępnych zasobów.
- Aby wziąć pod uwagę różne otoczenia edukacyjne, należy w ramach przedmiotowego poziomu odniesienia wyodrębnić dwa główne obszary: szkolnictwo wyższe oraz kształcenie i szkolenie zawodowe.
- Ważne jest także, by poziomowi odniesienia towarzyszył wskaźnik obejmujący wszystkie rodzaje mobilności edukacyjnej podejmowanej przez młodzież, w tym mobilność w kontekście formalnym i pozaformalnym;

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH,

uwzględniając zróżnicowaną sytuację panującą w każdym z nich, by:

- (1) Przyjęły zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu europejskim – uwzględniając treść zalecenia Rady z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie promowania mobilności edukacyjnej młodych ludzi – środki pozwalające zwiększać mobilność edukacyjną oraz osiągnąć europejski poziom odniesienia, o którym mowa w załączniku.
- (2) Korzystając z dostępnych źródeł i narzędzi oraz ograniczając do minimum obciążenia i koszty administracyjne, usprawniły gromadzenie danych o mobilności edukacyjnej w szkolnictwie wyższym w ramach wszystkich jego cykli, danych o mobilności edukacyjnej w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz danych o mobilności edukacyjnej młodych ludzi ogółem – tak by można było zmierzyć postępy w dążeniu do europejskiego poziomu odniesienia, o którym mowa w załączniku, oraz zmierzyć wskaźnik, o którym mowa w załączniku.
- (3) Promowały wdrażanie i wykorzystywanie programów UE oraz narzędzi stworzonych do wspierania mobilności edukacyjnej i uczenia się przez całe życie, np. Europass, Youthpass, EQF, ECTS oraz ECVET;

⁽¹⁹⁾ Jak stwierdzono w strategicznych ramach europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia z 2009 roku, jest to poziom referencyjny wyznaczający średni europejski wynik; nie należy go uznawać za konkretny cel, do którego miałyby dążyć każde z państw, ale raczej za cel zbiorowy, do osiągnięcia którego państwa członkowskie miałyby się przyczynić (Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 7).

⁽²⁰⁾ Wskaźniki te zostaną ustanowione w ramach europejskiego systemu statystycznego.

⁽²¹⁾ Zob. konkluzje Rady z listopada 2008 roku w sprawie mobilności młodzieży (zob. przypis 6).

⁽¹⁵⁾ Zob. przypis 3.

⁽¹⁶⁾ COM (2009) 329 wersja ostateczna.

⁽¹⁷⁾ Zob. przypis 10.

⁽¹⁸⁾ Dok. 10697/11 – SEC(2011) 670 wersja ostateczna.

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY

- (1) Współpracowała z państwami członkowskimi i wspierała je, zwłaszcza z pomocą Eurostatu, aby w okresie do roku 2020 zwiększyć dostępność stosownych wskaźników i danych statystycznych. Przy tej okazji należy jak najlepiej wykorzystać dostępne dane statystyczne i badania gospodarstw domowych, po to by ograniczyć do minimum obciążenia i koszty administracyjne.
- (2) Weryfikowała, zwłaszcza za pomocą regularnych sprawozdań z postępów prac, stopień realizacji celów z zakresu mobilności ustalonych w kontekście ram współpracy „ET 2020”.
- (3) Do końca roku 2015 przedstawiła Radzie stosowne sprawozdanie, tak by można było zweryfikować i w razie potrzeby zmodyfikować europejski poziom odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej, o którym mowa w załączniku;

ZWRACA SIĘ TAKŻE DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY PRZY WSPARCIU KOMISJI

- (1) Monitorowały – zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim – postępy i wyniki w dziedzinie transgranicznej mobilności edukacyjnej, m.in. by gromadziły dobre jakościowo przykłady sprawdzonych rozwiązań, dzięki którym można będzie kształtować politykę opartą na danych.

- (2) Jeżeli chodzi o mobilność w szkolnictwie wyższym – działając w ramach dostępnych zasobów i w ścisłej synergii z procesem bolońskim, sprawnie gromadziły dane ze źródeł administracyjnych i innych (zwłaszcza odnośnie do momentu kończenia studiów) o mobilności studentów w ramach wszystkich cykli – w tym o *credit mobility* oraz *degree mobility* – tak by mierzyć postępy w dążeniu do poziomu odniesienia w dziedzinie mobilności, o którym mowa w załączniku (część I – 1).
- (3) Jeżeli chodzi o mobilność w kształceniu i szkoleniu zawodowym – jak najlepiej wykorzystwały dostępne badania gospodarstw domowych, by zgromadzić dane o mobilności edukacyjnej niezbędne do pomiaru poziomu odniesienia, o którym mowa w załączniku (część I – 2).
- (4) Jeżeli chodzi o mobilność edukacyjną młodych ludzi ogółem – jak najlepiej wykorzystwały badania gospodarstw domowych, by zgromadzić dane potrzebne do opracowania wskaźnika ogólnej mobilności edukacyjnej w kontekście formalnym i pozaformalnym – w tym danych w zakresie mobilności pozaformalnej – i dzięki temu uzupełnić zestaw wskaźników UE dotyczących młodzieży⁽²²⁾ oraz ewentualnie rozszerzyć w przyszłości poziom odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej o mobilność młodych ludzi ogółem (część II załącznika).
- (5) Zbadały możliwość wykorzystania dostępnych badań dotyczących nauczycieli wszystkich szczebli, aby opracować wskaźniki w dziedzinie mobilności nauczycieli i ewentualnie rozszerzyć w przyszłości poziom odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej o mobilność nauczycieli⁽²³⁾.

⁽²²⁾ Dok. 8320/11 – SEC(2011) 401 wersja ostateczna.

⁽²³⁾ Zgodnie z sugestią zawartą w strategicznych ramach europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia z 2009 roku (zob. przypis 7).

ZAŁĄCZNIK

POZIOM REFERENCYJNY WYZNACZAJĄCY ŚREDNI EUROPEJSKI WYNIK

(europejski poziom odniesienia)

W DZIEDZINIE MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ

Chcąc monitorować postępy prac, identyfikować wyzwania oraz pomóc w kształtowaniu polityki opartej na danych, państwa członkowskie uzgodniły w 2009 roku, że celom nakreślonym w konkluzjach Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia ⁽¹⁾ powinny towarzyszyć poziomy referencyjne wyznaczające średni europejski wynik (europejskie poziomy odniesienia). Osiągnięto wówczas porozumienie co do pięciu europejskich poziomów odniesienia i zwrócono się do Komisji, by przedłożyła propozycje dalszych takich poziomów, m.in. w dziedzinie mobilności edukacyjnej.

Przeanalizowawszy propozycje zawarte w dokumencie roboczym służb Komisji z dnia 24 maja 2011 r. ⁽²⁾, państwa członkowskie porozumiały się obecnie co do poziomu odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej, wyodrębniając dwa główne obszary: szkolnictwo wyższe oraz kształcenie i szkolenie zawodowe (I-VET).

Europejski poziom odniesienia w dziedzinie mobilności edukacyjnej w dwóch wspomnianych obszarach jest uzupełnieniem poziomów przyjętych w maju 2009 roku. Poziomy takie powinny się opierać wyłącznie na porównywalnych danych i uwzględniać odmienną sytuację w poszczególnych państwach członkowskich. Nie należy ich postrzegać jako konkretnych, wymiernych celów, które każde z państw musi osiągnąć do roku 2020. Państwa członkowskie są raczej proszone o rozważenie – na podstawie krajowych priorytetów i zmieniającej się sytuacji gospodarczej – w jaki sposób i w jakim stopniu mogą za pomocą krajowych działań pomóc we wspólnym osiągnięciu europejskiego poziomu odniesienia w obszarach nakreślonych poniżej.

Należy ponadto opracować wskaźnik mobilności edukacyjnej młodych ludzi ogółem – zarówno w kontekście formalnym, jak i pozaformalnym – tak by można było w przyszłości rozszerzyć wskaźnik w dziedzinie mobilności edukacyjnej o mobilność edukacyjną młodych ludzi we wszystkich kontekstach.

Mobilność edukacyjna to mobilność fizyczna obejmująca cały świat.

I. WSKAŹNIK W DZIEDZINIE MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ**1. Mobilność edukacyjna w szkolnictwie wyższym**

W celu zwiększenia mobilności edukacyjnej studentów:

Do roku 2020 średnio co najmniej 20 % osób kończących studia wyższe w UE powinno mieć za sobą okres nauki lub szkolenia za granicą związany ze studiami wyższymi (w tym praktyki zawodowe), odpowiadający co najmniej 15 punktom ECTS lub trwający co najmniej trzy miesiące.

Mierząc krajowy poziom mobilności, można uwzględnić także okresy krótsze, o ile dane państwo członkowskie uznaje je w kontekście dobrych jakościowo programów mobilności i rejestruje osobno.

Aby zapewnić jakość oraz zbieżność z procesem bolońskim, państwa członkowskie i Komisja są proszone o współpracę ze stosownymi forami bolońskimi, by ustalić zharmonizowane progi odnośnie do liczby punktów ECTS i do minimalnego okresu nauki.

Zachęca się państwa członkowskie do zadbania o pełne uznawanie okresów nauki za granicą.

2. Mobilność edukacyjna w kształceniu i szkoleniu zawodowym (I-VET)

W celu zwiększenia mobilności edukacyjnej osób odbywających kształcenie i szkolenie zawodowe (I-VET):

Do roku 2020 średnio co najmniej 6 % osób w UE w przedziale wiekowym 18–34 lata posiadających kwalifikacje w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego (I-VET) powinno mieć za sobą okres nauki lub szkolenia za granicą związany z kształceniem i szkoleniem zawodowym (w tym z praktykami zawodowymi), trwający co najmniej dwa tygodnie ⁽³⁾ lub mniej, jeżeli jest poświadczony dokumentem Europass.

⁽¹⁾ Zob. przypis 7.

⁽²⁾ Dok. 10697/11.

⁽³⁾ = 10 dni roboczych.

Aby zapewnić jakość, zachęca się państwa członkowskie do stosowania odpowiednich narzędzi, takich jak Europass oraz systemy ECVET i EQAVET.

Niniejszy poziom odniesienia – w tym jego definicję i wartość docelową – należy w razie potrzeby do końca roku 2015 zweryfikować/zmodyfikować.

II. WSKAŹNIK W DZIEDZINIE MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ MŁODYCH LUDZI OGÓŁEM

Jest to ogólny wskaźnik w dziedzinie mobilności edukacyjnej, który pozwala rejestrować dowolny rodzaj uczenia się młodzieży za granicą. Uwzględnia on mobilność edukacyjną o dowolnym czasie trwania w ramach formalnych systemów kształcenia i szkolenia wszystkich szczebli oraz mobilność edukacyjną w kontekstach pozaformalnych, np. w formie wymian młodzieżowych czy wolontariatu.
